

40 jaar pollentellingen

Niesbuien, loopneuzen, tranende ogen: het hooikoortsseizoen is weer begonnen! In deze periode geeft ons pollenteam dagelijks een pollenweerbericht af. Met behulp hiervan kunnen hooikoortspatiënten rekening houden met activiteiten buitenshuis. Handig! Maar het pollenteam doet nog meer belangrijk werk. En dat al veertig jaar...

Dit is ons pollenteam

Ze werkt ruim 15 jaar als lid van het pollenteam in het Algemeen Klinisch Laboratorium. Analiste Maria van den Eijnden-Manders heeft dan ook al heel wat 'pollenontwikkelingen' meegemaakt. Zo telde ze in een week in 2004 wel 20.000 berkenpollen per kubieke meter lucht. "Dat is erg veel", zegt ze. "De laatste jaren merken we dat er steeds minder stuifmeel van grassen rondzweeft. Dit komt omdat er door bebouwing een hoop graslanden verdwijnen. Goed nieuws voor hooikoortspatiënten, minder voor de natuur."

Pollenvanger

Op het dak van het ziekenhuis staat een pollenvanger: een apparaat dat lucht aanzuigt en langs een rol plaktape leidt. "Iedere week bekijken we de opgevangen pollen onder de microscoop", vertelt Maria.

"We registreren hoeveel en welke soorten stuifmeelkorrels er per dag in de lucht zijn en gebruiken die gegevens om een pollenverwachting af te geven op onze website www.elkerliek.nl/hooikoorts. Daarnaast sturen we belangstellenden een mailing. Onze bevindingen zijn voor longartsen, astmaverenigingen en patiënten een handig hulpmiddel om meer inzicht te krijgen in de allergieën."

Profijt

Zowel nationaal als internationaal wordt dankbaar gebruik gemaakt van onze pollentellingen. Zo werkt het Elkerliek samen met Pollennieuws.nl. En de resultaten worden ook opgestuurd naar Europese pollenorganisaties. Maria: "In veertig jaar hebben we behoorlijk wat werk verzet. Het is mooi dat zoveel mensen en organisaties hier profijt van hebben."

Pollennieuws.nl

Op Pollennieuws.nl is informatie te vinden over pollen, pollenplanten en hooikoorts. Een van de oprichters is de Nijmeegse bioloog Maurice Martens. "Pollen zijn stuifmeelkorrels van grassen, planten of bomen", legt hij uit. "In Nederland is vijftien tot twintig procent van de bevolking hier allergisch voor. Om de kennis over hooikoorts te vergroten zijn mijn collega Herman van Wissen en ik in 2007 met Pollennieuws.nl gestart."

Handig hulpmiddel

Naast achtergrondinformatie (via filmpjes en tekst) staat er op Pollennieuws.nl ook een meerdaagse hooikoortsverwachting. "Zodra mensen weten voor welke pollen ze allergisch zijn en wanneer deze in de lucht zitten, kunnen ze daar hun activiteiten op aanpassen", vertelt Maurice. Sinds vier jaar is er ook een Pollennieuws-app. Een handig hulpmiddel waarmee hooikoortspatiënten het verloop van hun klachten kunnen bijhouden. Pollennieuws.nl werkt al jaren samen met het Elkerliek ziekenhuis. "Wij gebruiken de tellingen voor wetenschappelijk onderzoek en om te controleren of onze pollenverwachtingen kloppen", vertelt Maurice. "Andersom worden onze berichten weer gepubliceerd op de site van het Elkerliek. Het is een plezierige samenwerking waarmee we zowel patiënten als artsen grip bieden op hooikoorts." Kijk eens op: www.pollennieuws.nl.

Pollentellingen, van vroeger tot nu

**Lees meer op pagina 17:
4 vragen aan longarts en
hooikoortskenner Piet van Valenberg.**

Al ruim veertig jaar telt het Algemeen Klinisch Laboratorium van het Elkerliek ziekenhuis de hoeveelheid pollen in de lucht. Een mooie mijlpaal! Maar waarom zijn we ermee begonnen? En wat is er in al die tijd veranderd? Laboratoriumspecialist klinische chemie Mieke Koenders vertelt.

"De oorsprong van de pollentellingen bevindt zich in het Leids Universitair Medisch Centrum", zegt Mieke. "Daar werkte een bioloog, dokter Spijksma, die erg geïnteresseerd was in allergische luchtwegklachten. Om alles goed in kaart te brengen, wilde hij meer weten over de pollen in de lucht. Daarom richtte hij in 1969 een pollentelstation op. Maar Leiden ligt dicht bij de kust en dat heeft invloed op de pollenconcentratie. Voor een beter algemeen beeld ging dokter Spijksma op zoek naar een meer landinwaartse locatie. Zo kwam hij in contact met klinisch chemicus Smithuis en longarts dokter Blaauw van het Elkerliek ziekenhuis. Zij hadden ook veel belangstelling voor allergieën en pollen. Helmond bleek een geschikte plek en zo zijn we in 1975 gestart met de pollentellingen."

Invloed klimaat

De manier waarop de pollen geteld worden, is vrijwel hetzelfde gebleven. "Wel is het apparaat waarmee de pollen gevangen worden gemoderniseerd", vertelt Mieke. "Eerst werd er dagelijks een microscoopglasje met vaseline in geplaatst waarop de pollen bleven plakken. Tegenwoordig gebeurt dit via een rol tape die gedurende de hele week pollen opvangt." De pollentellingen zijn essentieel voor mensen met hooikoorts. Maar ze geven ook inzicht in de invloed van klimaatveranderingen op de bloei en stuifmeelontwikkeling van pollenverstuivers. Mieke Koenders: "Volgens onderzoekers in Leiden zal (door de warme winter van afgelopen jaar) het aantal boompollen in de lucht deze lente toenemen. Hooikoortsklachten kunnen daardoor verergeren."

Meer weten over hooikoorts en pollentellingen?

Kom dan op **17 maart** naar de informatieavond 'Pollentellingen in het Elkerliek ziekenhuis; al 40 jaar hulp bij hooikoorts!'. Kijk voor het programma en aanmelden op www.elkerliek.nl/Agenda

